

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ВАЛОВОГО ВНУТРІШНЬОГО ПРОДУКТУ УКРАЇНИ

Романенко А.А.,

здобувач вищої освіти академічної групи Б 2/2

Миколаївський національний аграрний університет

Перехід України до ринкової економіки зумовив необхідність реструктуризації національної статистики та запровадження нової системи індикаторів, яка характеризує діяльність ринкової системи. Кожна країна прагне нарощувати обсяги валового внутрішнього продукту (ВВП), тому дослідження структури та динаміки необхідно здійснювати щороку.

Аналіз динаміки валового внутрішнього продукту досліджували Адамик П. Р., Бойко М. М., Задорожна І. В., Пертів О. О., Федорович О. І. та ін. Проте, вплив світових економічних процесів на виробництво та формування ВВП вимагає детального та обґрунтованого дослідження, особливо в умовах пандемії Covid-19.

Валовий внутрішній продукт – це макроекономічний показник, що відображає ринкову вартість усіх кінцевих товарів і послуг, вироблених за рік у всіх галузях економіки на території держави для споживання, експорту та накопичення, незалежно від національної приналежності використаних факторів виробництва [3].

Номінальний, або абсолютний ВВП виражається в поточних (фактичних) цінах даного року. Реальний ВВП (з поправкою на інфляцію) виражається в цінах попереднього (або будь-якого іншого базового) року. У реальному ВВП, таким чином, враховується, в якій мірі зростання ВВП визначається реальним зростанням виробництва, а не зростанням цін. ВВП країни при необхідності може бути додатково перерахований в іноземну валюту (найчастіше в долари США).

Capital Times провів аналіз динаміки структури ВВП України в розрізі секторів економіки на 2020-2022 рр. У цілому, зберіглася висока частка сільського господарства, торгівлі та обробної промисловості. Зростання секторів, незважаючи на турбулентність в світовій економіці, відбулась в адміністративних і соціально значущих галузях. Аграрні підприємства дозволять економіці триматися на плаву, так як попит на продукцію сільського господарства залишиться високим. Інформаційні технології та охорону здоров'я продовжують збільшувати свою контрибуцію в економіку країни [5].

Статика відбулась в секторах будівництва, туризму, транспорту та фінансів. Криза торкнулась сегмент торгівлі, логістики та освіти, але частка зазначених секторів у ВВП не знизилася.

Згідно з базовим сценарієм ВВП України в 2020 р. впало на 4%, але в подальшому часі відновиться у 2021 р. на 3,5%, у 2022 р. на 2,5%, а в 2023 р. на 3,0%.

У період з 1992 по 2004 рр. відбувалося падіння ВВП, 2008 та 2012 рр. виявилися головними точками зростання ВВП, але подальша політична ситуація в Україні, особливо 2014 р., значно знизила показник ВВП країни до

2018 р. [2].

Значні макроекономічні дисбаланси, глибокі структурні диспропорції, недостатній рівень прозорості у державному секторі управління призвели до того, що ситуація вимагала термінових коригуючих дій. Першим пріоритетом було забезпечення макроекономічної стабільності фінансового сектору. Це супроводжувалося проведенням ключових структурних реформ, що дало поштовх економічному зростанню. Оскільки Україна перебуває в дуже складній політичній та економічній ситуації, то для стабілізації ВВП є необхідним проведення державної політики, яка повинна супроводжуватися проведенням ключових структурних реформ. На нашу думку, уряд України має проводити жорстку фіскальну політику та продовжувати політику плаваючого валютного курсу. Також країні необхідні реформи газового сектору, дерегуляція бізнесу, а також прозора система держзакупівель.

Національний банк України оцінив падіння ВВП країни у 2020 р. в 4,4% і зберіг прогноз його зростання на 4,2% у 2021 р. За оцінками НБУ, в 2020 р. темп зниження реального ВВП склав 4,4%, що менше, ніж очікувалося в попередньому прогнозі (6%) [3].

Після проходження твердої фази карантину, падіння ВВП сповільнилося до 3,5% рік до року у III кварталі. При цьому карантинні обмеження у листопаді мали незначний вплив на ділову активність.

За інформацією НБУ, реальний ВВП за підсумками 2020 р. становив 4,079 трлн грн порівняно із 3,975 трлн грн у 2019 р., в 2021 р. цей показник прогнозується на рівні 4,58 трлн грн, у 2022 р. – 5,015 трлн грн, у 2023 р. – 5,474 трлн грн [3, 4].

Крім того, НБУ здійснив прогноз щодо зростання економіки України починаючи із 2021 р. на рівні близько 4%. При цьому, у 2021 р. економіка майже надолужить втрати від коронакризи і покаже зростання на 4,2% ВВП. Головною рушійною силою для цього залишиться стійкий внутрішній попит, обумовлений зростанням реальних доходів.

Подальшого дослідження потребують питання ринкової реформи в Україні, яка почала розвиватися у період соціально-економічної кризи. Останніми роками особливої уваги потребують протиріччя та закономірності економічної трансформації в Україні.

Література:

1. Валовий внутрішній продукт України 2021. URL: <https://index.minfin.com.ua/economy/gdp/> (дата останнього доступу: 12.03.2021).

2. Динаміка ВВП України з 1990 до 2023 рр. URL: <https://seosait.com/dinamika-vvp-ukrainy-s-2002-po-2016-gody/> (дата останнього доступу: 12.03.2021).

3. Аналіз динаміки та структури ВВП України. URL: <https://www.capital-times.com/analysis-of-ukraines-gdp-dynamics> (дата останнього доступу: 12.03.2021).

4. Україна – внутрішній валовий продукт. URL: <https://knoema.ru/atlas/> (дата останнього доступу 12.03.2021).

5. ВВП України IV квартал 2020. URL:

<https://interfax.com.ua/news/economic> (дата останнього доступу 12.03.2021).

*Науковий керівник – Мікуляк К. А.,
асистент кафедри,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв*